

בשם ה' אל עולם

ספר

גנוזות ותשובות

מחכמי תימן

חלק ג'

אסופת גנוזים ותשובות
חידושי דינים והגהות
בהלכה, במסורת ובמונהג
מכתבי רבותינו חכמי תימן
זכותם תעמוד לנו

וסביבן ביאורים והערות, ציונים ומקורות, הנקראים בשם

אמרי חכמים

כולל מפתח לשלושה חלקים
לפי סדר שלהן ערוך

יוצא לאור על ידי שגיב מחפור – נוסח תימן
והאגודה לטיפוח חברה ותרבות
בני ברק ה'תשפ"א

© כל הזכויות שמורות

על פי דין תורתנו הקדושה

ולהבדיל על פי חוק הזכויות הבינלאומיות

למו"ל שגיב מחפוד - נוסח תימן

רח' בירנבוים 26 בני ברק, טל' 03-6781444

ולאגודה לטיפוח חברה ותרבות.

אין להעתיק או לצלם ספר זה או קטעים ממנו בכל צורה שהיא,
או באמצעי אלקטרוני, טכני או אחר, ללא אישור בכתב מהמו"ל.

ספר זה יוצא לאור בסיוע משרד

התרבות והספורט, מנהל התרבות

הערות והארות יתקבלו בברכה אצל

העורך אלישע חן, טל' 053-3131019

מסת"ב 8-3-92934-965-978

עיצוב ועימוד: תוֹ-לאות 052-7670430

תוכן הענינים

ט	מכתבי ברכת
יב	דבר המוציא לאור
יג	פתח דבר

שער ראשון

תשובות וחידושים מחכמי תימן

יט	מהר"ר דוד הכהן עראקי זצוק"ל סימן א' פסק בדיני סרכות
כג	מהר"ר יהיא אביץ זצוק"ל סימן ב' גירסאות בתפילות הימים הנוראים ושינוי מנהג המקום בנוסח התפילה
כט	מהר"ר יוסף אלקארה זצוק"ל ובית דין צנעא סימן ג' חלוקת ירושת המת ופריעת חובותיו
לג	מהר"ר יהיא אלקארה זצוק"ל ובית דין צנעא סימן ד' דין ודברים בעניני ירושה
לח	מהר"ר יהיא אלקארה זצוק"ל ובית דין צנעא סימן ה' פסק דין בענין נוסח התפילה בבית הכנסת
מז	מהר"ר שלום מנצורה זצוק"ל סימן ו' קטעים מחיבור סביב ספר שערי קדושה
נא	מהר"ר יהיא ב"ר משה קאפה זצוק"ל סימן ז' נישואי בת אשת אביו
נג	מהר"ר שלמה אלקארה זצוק"ל ובית דין צנעא סימן ח' כוליא שנימוח בשרה, וסרכא על גבי טנרי
נד	מהר"ר יוסף מנולי זצוק"ל ובית דין צנעא סימן ט' בית הכסות הדבוק במחט למרפש
נו	מהר"ר יוסף מנולי זצוק"ל ובית דין צנעא סימן י' משכונות ופקדונות שנאנסו על ידי ליסטים
נח	מהר"ר יוסף מנולי זצוק"ל ובית דין צנעא סימן י"א כשרות ספר תורה
ס	מהר"ר אברהם צאלח זצוק"ל סימן י"ב יורשים שנמלו מאחיהם כלי שנתן לו האב

סימן י"ג	ירושת הבכור בממון שותפות עם אביו	סא
מהר"ר שלום שמן זצוק"ל ורבני צנעא		
סימן י"ד	המתנת שלשה חדשים אחר הגירושין ויחוד עם אדם אחר	סד
מהר"ר חיים קורח זצוק"ל		
סימן ט"ו	קידוש לפני תפילת מוסף של שבת ואחריה	סו
מהר"ר יחיא גרידי זצוק"ל		
סימן ט"ז	מחט הממונה בטרפיש או בחלב, ובית הכוסות שניקב על ידי מחט	ע
מהר"ר יחיא יצחק הלוי זצוק"ל ובית דין צנעא		
סימן י"ז	טוויט ציצית מעורות רחלים או הבורסקי, והכמת ערבה שחבטו בה	עב
סימן י"ח	קריאת חמשה פסוקים במפטיר שבסוף ספר, קריאת אדם אחד בשני ספרי תורה, פירוש תיבת תשבורת, בועא שנרגשת כקוצים בורדא ונסרכא לכיסה, נישואי בן ובת שגדלו יחד	עה
סימן י"ט	קנס על בזיון בית הכנסת, הכאת ירק בשבת על ידי גוי, ומלאכה בחול המועד	פ
סימן כ'	הולכת סחורה בשבת על ידי גוי	פג
סימן כ"א	פירות וירקות שהובאו מחוץ לתחום ביום טוב, ובהמה שנשחטה ביום טוב ונותר בשר	פה
סימן כ"ב	עירוב תחומין עבור אחרים	פח
סימן כ"ג	חזקת השוחט במעשה שאירע בו ספק	פט
סימן כ"ד	ריאה דבוקה שניפחזה ולא עלתה בנפיחה	צ
סימן כ"ה	לב שנמצאה בו מכה מבחוץ	צא
סימן כ"ו	שינוי נדרי צדקה	צג
סימן כ"ז	בירור יחסין ונוסח הגט לממזרת	צח
סימן כ"ח	נישואין ושבע ברכות ללא עשרה, צירוף קמן למנין, טבילת אשה שבעלה אינו בעיר, וברכת המשקה בפסוקי דזמרה וקרית שמע	קב
סימן כ"ט	שבע ברכות ללא עשרה	קד
סימן ל'	כתובת מוכת עין	קה
סימן ל"א	מגורי גרושים פתח כנגד פתח	קט
סימן ל"ב	קידושי עגונה שאחי בעלה הראשון מומר	קיא
סימן ל"ג	בענין הנזכר לעיל	קיד
סימן ל"ד	פריעת חוב של אחים הניזונים מן האמצע	קמו
מהר"ר חיים ב"ר משה קאפח זצוק"ל		
סימן ל"ה	בירור להתרת עגונה	קיו

מהר"ר יחיא השאש זצוק"ל

סימן ל"ו לקומי הלכה ומנהג בענינים שונים קיט
סימן ל"ז מריפות הריאה קבה

מהר"ר אברהם חלא זצוק"ל

סימן ל"ח מעשה בבהמה שנמרפה קבו
סימן ל"ט קידושי ספק אשת איש קלא
סימן מ' בענין הנזכר לעיל קלב

מהר"ר עמרם קורח זצוק"ל

סימן מ"א שמירת הלשון ודרכי הדין קלד
סימן מ"ב המכייש את חברו והחובל בו קלו

מהר"ר חיים חובארה זצוק"ל

סימן מ"ג עניית אמן אחר ברכת עצמו, ובתפילה אחת קמג

מהר"ר יחיא נחום זצוק"ל

סימן מ"ד בענין הוצאת אשה מבעלה קמו

מהר"ר רצון מנגמי זצוק"ל ובית דין שרעב

סימן מ"ה שאלות ותשובות בענינים שונים קמט

מהר"ר שלמה יהודה הכהן זצוק"ל

סימן מ"ו יבום אשת אחיו שהיא אם גרושתו קנד

מהר"ר חיים ב"ר חיים קאפח זצוק"ל

סימן מ"ז מקוה שאין בה שיעור ותפילה בציבור קנו

מהר"ר יחיא בסים זצוק"ל

סימן מ"ח אופן בדיקת הסרכות קסא

מהר"ר יחיא עומיסי זצוק"ל

סימן מ"ט קריאה בספר תורה חדש קסג
סימן נ' כוליא שנמצאו בה מחט ומים זכים קסד

מהר"ר דוד חנבי זצוק"ל

סימן נ"א דין שוחטים שאינם סרים למרות מרא דאתרא קסז
סימן נ"ב אופן בדיקת הסרכות קסט

מהר"ר חיים יצחק הלוי זצוק"ל

סימן נ"ג	איסור קדושת שביעית, והבערה ביום טוב	קעא
סימן נ"ד	בדיני גיטין ואישות, זמן אמירת מגדול בברכת המזון, ואמירת קדיש כשמוציאים שני ספרי תורה	קעג

תשובות אשר לא נודע כותבן

סימן ג"ה	עדות על ברכת החמה כתימן	קעז
סימן ג"ו	בדיני טריפות	קעה
סימן ג"ז	מכתב בענין טריפה	קעה
סימן ג"ח	טבילה במקוה כהלכה	קעט
סימן ג"ט	יריעת ספר תורה מרף אחד	קפ
סימן ס'	מילת הנולד בין השמשות ויום השמיני הוא ראש השנה	קפא
סימן ס"א	עדות בנט	קפב
סימן ס"ב	בענין יבום	קפב
סימן ס"ג	תיקון ספרי תורה של יחיד והקדש	קפד
סימן ס"ד	שאלות בענינים שונים	קפה
סימן ס"ה	שאלות ותשובות בענינים שונים	קפז
סימן ס"ו	חידות בהלכה	קצ
סימן ס"ז	חידות בהלכה	קצג
סימן ס"ח	חידות בהלכה	קצו
סימן ס"ט	חידות בהלכה	קצז
סימן ע'	חידות בעניני שחיטה	קצט
סימן ע"א	תשובות בענינים שונים	ר
סימן ע"ב	מכתב תוכחה	רב
סימן ע"ג	קריאת כורא מאגרא	רה
סימן ע"ד	קריאת ומחיר כלב	רו

שער שני

גליונות והגהות על מסכת מגילה מכתב יד קולומביה

פרק מגילה נקראת	ריו
פרק הקורא את המגילה למפרע	רמג
פרק הקורא את המגילה עומד	רנא
פרק בני העיר	רסג

שער שלישי
ענייני גיטין בבתי הדין

מכתבי בתי הדין בשרעב בענין גמ שניתן בכפיה..... רסה
מעשה שליחות לכתיבת גמ מארצות הברית לתימן..... רעט
בין בית דין מצרים לבית דין צנעא..... שיב

שער רביעי
שמרות ומעשי בית דין

סימן א' חלוקת ירושה..... שלד
סימן ב' מכירת חלק מבית..... שלה
סימן ג' אישורי פריעת חוב בתשלומים..... שלו
סימן ד' התחייבות לתשלום חוב..... שלה
סימן ה' אישור מכר..... שלט
סימן ו' תשלום חוב..... שמו
סימן ז' התחייבות לתשלום חוב..... שמא
סימן ח' אישורי מכירת גג חנות..... שמב
סימן ט' מכירת ספרי שלחן ערוך ועין יעקב..... שמה
סימן י' הקנאת מחצית הרכוש לבן..... שמו
סימן י"א מינוי ויפוי כח..... שמח
סימן י"ב הסכמה להערכת נוקים..... שמט
סימן י"ג אישור תשלום על מכירת בית..... שנג
סימן י"ד אישור תשלום..... שנא
סימן ט"ו אישור מכר..... שנב
סימן ט"ז אישור מכר..... שנד
סימן י"ז הסכם ויתור מצרנות..... שנה
סימן י"ח מכירת ספר הזוהר עם מקדש מלך..... שנה
סימן י"ט מסירת פקדון אשה לבעלה..... שנמ
סימן כ' רכישת ספר תורה ותיקונו..... שס
סימן כ"א אישור קבלת תשלום..... שסא
סימן כ"ב תביעת מצרנות..... שסב
סימן כ"ג צוואת אב על ירושת בניו..... שסד

סימן כ"ד	מכירת ספרי טור ובית יוסף	שסה
סימן כ"ה	התחייבות לתשלום חוב	שסז
סימן כ"ו	התחייבות לתשלום חוב	שסח
סימן כ"ז	חלוקת נכסים והוצאות	שסט
סימן כ"ח	אישור מכירת ספרים	שע
סימן כ"ט	אישור הלוואה והתימות	שעא
סימן ל'	פסק בענין מכירת ספר תנ"ך	שעג
סימן ל"א	דין ודברים באותו ענין	שעו
סימן ל"ב	אישור הוצאות לתיקון בית משותף	שעז
סימן ל"ג	הודאת שכנים על חלקם	שפ
סימן ל"ד	שמר סילוק זכות בקרקע	שפא
סימן ל"ה	מכתב בענין הנזכר	שפב
סימן ל"ו	בענין הנזכר	שפד
סימן ל"ז	אישור קבלת הפצים	שפו

שער חמישי

פירוש קדום לתהלים ואיוב

תהלים	שצד
איוב	תיט

צילומים מכת"י	תמא
---------------	-----

מפתח לשלושת החלקים לפי סדר שולחן ערוך	תסג
---------------------------------------	-----